

Анонимизиран текст

Превод

C-526/23 - 1

Дело C-526/23

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

17 август 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Oberster Gerichtshof (Австрия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

13 юли 2023 г.

Жалбоподател:

VariusSystems digital solutions GmbH

Ответник:

GR InhaberIn B & G

[...]

По делото на жалбоподателя VariusSystems digital Solutions GmbH, [...] Виена 22, [...] срещу ответника GR InhaberIn B & G, Германия, [...], образувано във връзка със сумата от 101 587,68 евро [...] по ревизионна жалба на жалбоподателя срещу определението от 27 март 2023 г., GZ 11 R 58/23i-16, постановено от Oberlandesgericht Wien (Висш областен съд Виена) в качеството му на въззивна съдебна инстанция, с което е оставено в сила определението на Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Областен съд по граждански дела Виена) от 13 февруари 2023 г., Oberster Gerichtshof (Върховен съд, Австрия) прие следното

О п р е д е л е н и е

I. На основание член 267 ДФЕС поставя на Съда на Европейския съюз следния преюдициален въпрос:

Трябва ли член 7, точка 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1215/2012 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела (наричан по-нататък „Регламент № 1215/2012“) да се тълкува в смисъл, че при основан на договор иск мястото на изпълнение за разработването и текущата експлоатация на софтуер, предназначен да отговори на индивидуалните нужди на установен в държава членка А (в случая: Германия) клиент, е

а) мястото, където интелектуалната дейност по създаването („програмирането“) на софтуера се извършва от установено в държава членка Б (в случая: Австрия) предприятие, или

б) мястото, където софтуерът достига до клиента, т.е. където той се изтегля и използва?

II. [...] [спиране на производството]

М о т и в и:

По точка I:

A. Факти

- 1 Дружеството жалбоподател е със седалище във Виена и се занимава с предоставянето на услуги в областта на информационните технологии. Ответникът е установен в Германия. Жалбоподателят разработва за ответника софтуер, който позволява отчитането на резултати от тестове за коронавирус в съответствие с изискванията на германския законодател и който да се използва в германски центрове за тестване. Предмет на договора е първоначалното и текущото разработване и текущата експлоатация на софтуера в Германия. Страните не са сключили писмен договор и не са се споразумели нито относно компетентния съд, нито относно мястото на изпълнение.

B. Становища на страните и производството до момента

- 2 **Жалбоподателят** иска ответникът да му заплати неизплатено възнаграждение в общ размер на 101 587,68 евро ведно с лихва за периода на изпълнение от 1 януари 2022 г. до 3 юни 2022 г. Той обосновава компетентността на сезирания съд с член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламент № 1215/2012, тъй като услугите по смисъла на договора са били и е трябвало да бъдат предоставени във Виена. Софтуерът бил адаптиран и доразработен специално спрямо индивидуалните нужди на ответника. Отчитането било договорено на база извършен тест, т.е. заплащането се дължало срещу получен конкретен резултат [от услугата]. Въпреки

текущите актуализации за използването на софтуера в Германия всички дейности се извършвали във Виена.

- 3 **Отвeтникът** оспорва международната компетентност на сезирания съд. Тъй като използването на софтуера в Германия в съответствие с изисквания на германския законодател за тестване на германски потребители било характерна престация, мястото на изпълнение, което е от значение при всички основания на договора искове, било седалището на ответника.
- 4 **Първоинстанционният съд** отхвърля иска поради липса на международна компетентност. Той квалифицира сключения между страните договор като договор за продажба с място на изпълнение в седалището на ответника в Германия.
- 5 **Въззивният съд** оставя в сила това решение, но с различни мотиви.
- 6 В настоящия случай не следва да се приеме, че е налице договор за продажба на стоки (член 7, точка 1, буква б), първо тире от Регламент № 1215/2012), а по-скоро „предоставяне на услуги“ по смисъла на член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламент № 1215/2012, още повече че софтуерът е трябвало да се адаптира и доразработва специално спрямо индивидуалните нужди на ответника и да отговаря на изискванията на германския законодател. Съгласно член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламент № 1215/2012 място на изпълнение при предоставянето на услуги е мястото, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени. За разлика от това мястото, където услугата следва да доведе до резултати, е без значение за определянето на компетентността. При синалагматичните договори характерната за договора престация е непаричната престация. Ако услугата е свързана с дадено място, като например всички услуги, които се отнасят до строежа на дадена сграда, тогава мястото на изпълнение е мястото, с което е свързана услугата, дори ако услугата е трябвало да бъде предоставена на друго място. Услуги без връзка с определено място се предоставят там, където те достигат [...] до възложителя. Като характерна престация софтуерът, който следва да бъде индивидуално адаптиран към германските условия, можел да бъде изтеглен в Германия.
- 7 Срецу това решение жалбоподателят подава **извънредна ревизионна жалба**, която има за цел да отмени определенията на долните инстанции и да разпореда на първоинстанционния съд да образува производството, без да взема предвид използваното основание за отхвърляне.
- 8 В [...] **писмения си отговор ответникът** иска ревизионната жалба на насрещната страна да бъде отхвърлена или, при условията на евентуалност, да не бъде уважена.

В. Релевантна разпоредба

9 Член 7, точка 1 от Регламент № 1215/2012 гласи:

„Срещу лице, които има местоживее в държава членка, могат да бъдат предявявани иски в друга държава членка:

1)

а) по дела, свързани с договор — в съдилищата по мястото на изпълнение на въпросното задължение;

б) за целите на настоящата разпоредба и освен ако не е договорено друго, мястото на изпълнение на въпросното задължение е:

— в случая на продажба на стоки, мястото в държава членка, където съгласно договора са доставени стоките или е трябвало да бъдат доставени,

— в случая на предоставяне на услуги, мястото в държава членка, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени;

в) ако не се прилага буква б), тогава се прилага буква а)“.

Г. Мотиви за преюдициалното запитване

10 1. Както въззивният съд, така и страните приемат, че е налице приложимост на член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламент № 1215/2012. Oberster Gerichtshof споделя това схващане:

11 Съгласно практиката на Съда понятието „услуги“ по смисъла на член 7, точка 1, буква б) от Регламент № 1215/2012 изисква предоставящата ги страна да извършва определена дейност срещу възнаграждение (вж. по-специално решения от 23 април 2009 г., *Falco Privatstiftung*, C-533/07, EU:C:2009:257; от 15 юни 2017 г., *Kareda*, C-249/16, EU:C:2017:472; от 14 юли 2016 г., *Granarolo*, C-196/15, EU:C:2016:559).

12 Като такава услуга следва да се разглежда създаването и доставката на индивидуален софтуер, т.е. на софтуер, който е разработен специално, за да отговори на специфичните нужди и индивидуални условия и желания на клиента (решение на Oberster Gerichtshof 1 Ob 229/14d (за целите на класификацията по материалното право), за разлика от осигуряването за постоянно използване на записан върху носители на данни стандартен софтуер, което се квалифицира като покупка на стока (вж. [...] решение на Oberster Gerichtshof, 5 Ob 504/96; RIS-Justiz RS0108702 (съответно за целите на класификацията по материалното право). Ето защо договор, чийто предмет е разработването на индивидуален софтуер, следва да попада в

рамките на понятието за услуга по член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламент № 1215/2012 (така и в решение на Oberlandesgericht München (Висш областен съд Мюнхен, Германия), 20 U 3515/09, т. 39, 42; [...]).

- 13 2. Място на изпълнение при предоставянето на услуги по смисъла на член 7, точка 1, буква б), второ тире от Регламент № 1215/2012 е мястото, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени. Необходимо е да се определи мястото на основно предоставяне на услугите от техния доставчик (решение на Съда от 11 март 2010 г., *Wood Floor Solutions*, C-19/09, EU:C:2010:137, т. 38). Ако — както в настоящия случай — не е договорено изрично мястото на изпълнение и ако мястото на изпълнение не може да се определи от договора, се взема предвид мястото на основно предоставяне на услугите (решение на Съда от 11 март 2010 г., *Wood Floor Solutions*, C-19/09, EU:C:2010:137, т. 40). Това е довод в подкрепа на схващането, че при договори за разработване на софтуер мястото на изпълнение е мястото по предоставяне на интелектуалната услуга, а не мястото, където софтуерът се изтегля и използва (така в решение на Oberlandesgericht München, 20 U 3515/09, т. 49, 51, 52; [...]).
- 14 3. Въпреки това в някои литературни източници се застъпва схващането, че когато дадена услуга е свързана с определено място, като например услуги по планиране за строежа на сграда, мястото на изпълнение е мястото, с което е свързана услугата, дори ако тя се предоставя на друго място (например в офиса на архитекта); това се отнася по аналогия за всички задължения за оборудване, сервиз, следпродажбено обслужване и поддръжка, които са свързани със строежа на сграда [...]. Услуги без връзка с определено място се предоставят там, където те достигат до възложителя [...].
- 15 Доколкото става ясно, Съдът все още не се е произнесъл по тези схващания; в своето решение 4 Ob 140/18v Oberster Gerichtshof също оставя без отговор въпроса дали те трябва да бъдат споделени. В случая, когато софтуерът е разработен за използване на определено място, те биха могли да са довод в полза на разглеждането на това място като място на изпълнение.
- 16 4. Вярно е, че в настоящия случай
- за разлика от случая, по който е постановено решение 20 U 3515/09 на Oberlandesgericht München — не са направени по-подробни изводи относно вложеното време за изпълнение и важността на елементите от дейността („къде са извършени, какви са дейностите и от каква важност са те“ [...]). За страните обаче е безспорно, че софтуерът е (до)разработен и програмиран в седалището на жалбоподателя в Австрия, и по-специално, че предоставянето на интелектуалната услуга също е в Австрия.
- 17 Това обстоятелство показва, че за място на изпълнение следва да се приеме мястото, където служителите на жалбоподателя са предоставили

интелектуалната услуга, т.е. са създали и доразработили софтуера. Това — би обусловило компетентността на сезирания съд. Срещу това обаче би могъл да се противопостави доводът, че интелектуалната услуга е била съобразена изключително с германския пазар и правните изисквания в Германия, както и с индивидуалните нужди на установения там ответник, и че интелектуалната услуга няма самостоятелна стойност без изтегляне и използване [на софтуера], още повече като се има предвид изтъкнатото и от жалбоподателя задължение за заплащане на база успешно извършен тест (в Германия).

18 Не може да се изключи възможността последните съображения да доведат до това, че за място на изпълнение да се приеме Германия. В подкрепа на това би бил и доводът, че в конкретния случай съдилищата по мястото на използване на софтуера вероятно биха били по-подходящи да се произнесат по въпроси по същество относно изпълнението на договора поради близостта на спора и улесненото събиране на доказателства, което е целта на правилото за компетентност на съда по мястото на изпълнение (заключение на генералния адвокат *Saugmandsgaard Øe* по дело *Wikingerhof*, C-59/19, EU:C:2020:688, т. 32 и цитираната съдебна практика).

#31] 5. Поради това в посочения контекст Oberster Gerichtshof поставя въпроса дали при услуги от разстояние, както е в настоящия случай, за определянето на мястото на изпълнение е от значение мястото, където доставчикът на услугата (в случая жалбоподателят) е извършил своята дейност, или мястото, за което услугата е била предоставена, респ. мястото, където тя е достигнала до възложителя (в случая ответника).

По точка II:

19 [...] [национално процесуално право]

[...]

Виена, 13 юли 2023 г.

[...]